การศึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

นายสมบัติ กระจ่างยุทธ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาชาวิชาประผมศึกษา ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2542 ISBN 974-334-933-2 ลิขสิทธิ์ของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF MUSIC EXTRA-CURICULAR ACTIVITIES IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION

Mr. Sombat Grajangyut

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education in Elementary Education

Department of Elementary Education

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 1999

ISBN 974-334-933-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การศึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีในโรงเรียนประถมศึกษา
	สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
โดย	นายสมบัติ กระจ่างยุทธ
ภาควิชา	ประถมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ตร.ดวงเดือน อ่อนน่วม
คณะครุศาสย	ตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหล	ลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต
	คณบดีคณะครูศาสตร์
	(ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร.พฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์)
คณะกรรมการสอบวิ	ทยานิพนธ์
	สิธิ นารช่ว ประธานกรรมการ
	(รองศาสตราจารย์ ดร.ลำลี ทองธิว)
	(ג'פראו או א.ג'א פינו דו נאאו אושני)
	อาจารย์ที่ปรึกษา
	(รองศาสตราจารย์ ดร.ควงเดือน อ่อนน่วม)
	(CONTINUE TO THE MELLINE SERVICE)
	Ousua Uuss ล่อป กรรมการ
	(รองศาสตราจารย์อรวรรณ บรรจงศิลป์)

สมบัติ กระจ่างยุทธ: การศึกษาการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีในโรงเรียน ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (A STUDY OF MUSIC EXTRA-CURICULAR ACTIVITIES IN LEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION) อาจารย์ที่ปรึกษา: รศ.ดร.ดวงเดือน อ่อนน่วม, 175 หน้า ISBN 974-334-933-2

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการจัดกิจกรรมเสริ มหลักสูตรดนตรีใน โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย โรงเรียนที่มีการจัดกิจกรรมเสริ มหลักสูตร ดนตรี โดยมีผู้บริ หารโรงเรียน 160 คน ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริ มหลักสูตรดนตรี 160 คน นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมเสริ มหลักสูตรดนตรี 160 คน รวมทั้งหมด 480 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารมีนโยบายในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีขึ้นเอง มีการสนับสนุนส่งเสริม ครูและนักเรียนในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีมีการส่งครู เข้ารับการประชุม/อบรม/สัมมนาการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี

ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี พบว่า ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริม หลักสูตรดนตรีส่วนใหญ่ จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีประเภทการเล่นดนตรีโดยจัดใน ช่วงเวลาหลังเลิกเรียน มีการประเมินผลการจัดกิจกรรมจากพัฒนาการทางดนตรีของ นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี

สิ่งที่ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี เห็นว่า เป็นปัญหามาก คือ ขาดงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ขาดห้องที่ ใช้ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีโดยเฉพาะ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ทางด้านดนตรี

ภาควิชาประถมศึกษา	ลายมือชื่อนิสิต
สาขาวิชาประถมศึกษา	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ปีการศึกษา2542	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

##3971955727 : MAJOR ELEMENTARY EDUCATION

KEY WORD

: MUSIC EXTRA-CURICULAR ACTIVITIES / ELEMENTARY SCHOOLS SOMBAT GRAJANGYUT : A STUDY OF MUSIC EXTRA-CURICULAR ACTIVITIES IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION

THESIS ADVISOR: ASSOC. PROF. DUANGDUEN ONNUAM, Ph.D., 175 PP.

ISBN 974-334-933-2

The purpose of this research was to study music extra-curricular activities in elementary schools under the office of the National Primary Education Commission. The sample consisted of 160 administrators, 160 teachers who were responsible for organizing, music extra - curricular activities, and 160 participated activities students. The research instruments were questionnaires. The data were analyzed by using percentage.

The findings were as follows: The administrators developed their own school policies on music extra - curricular activities. The administrators supported teachers and students in doing music extra - curricular activities. Teachers were allowed to attend seminar on music extra - curricular activities.

In organizing activities ,playing music after classes was the majoring activities provided by teachers. Musical development of students was used to evaluate quality of the activities.

The administrators and teachers agreed problems were lack of budget, materials, music room and teachers majoring in music education.

ภาควิชาประถมศึกษา	ลายมือชื่อนิสิต
สาขาวิชาประถมศึกษา	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ปีการศึกษา2542	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

1

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงเดือน อ่อนน่วม ซึ่งท่านได้สละเวลาให้คำปรึกษา แนะนำและแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนให้โอกาสกับผู้วิจัยเสมอมา ซึ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความ กรุณาเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. สำลี ทองธิว ประธานกรรมการสอบวิทยา นิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ อรวรรณ บรรจงศิลป์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้ ข้อคิดเห็นและชี้แนวทางในการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์อรวรรณ บรรจงศิลป์ อาจารย์อาภรณ์
มนตรีศาสตร์ ผู้อำนวยการบุญทัน สุขกลาง ที่ได้ให้ความกรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการ
ตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
ดนตรีและนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบ
แบบสอบถาม

สุดท้ายผู้วิจัยขอขอบพระคุณแม่ ผู้ให้ความกรุณาในทุก ๆ ด้านแก่ผู้วิจัยเสมอมาขอบใจ พี่ น้อง และเพื่อน ๆ ที่ได้สนับสนุนและให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้มาตั้งแต่ต้น จน สำเร็จลูล่วงลงด้วยดี

สมบัติ กระจ่างยุทธ

สารบัญ

		หน้า
บท	เค้ดย่อภาษาไทย	. 1
บท	เค้ดย่อภาษาอังกฤษ	৭
กิต	ติกรรมประกาศ	2
สา	รบัญ	Ŋ
สา	รบัญตาราง	ฒ
บท	ที่	
1.	บทน้ำ	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
	ขอบเขตของการวิจัย	6
	คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	6
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
2.	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
	1.กิจกรรมเสริมหลักสูตร	
	1.1 ความหมายของกิจกรรมเสริมหลักสูตร	8
	1.2 จุดมุ่งหมายของกิจกรรมเสริมหลักสูตร	10
	1.3 หลักในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	12
	2. นโยบายการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของกระทรวง	
	ศึกษาธิการ	15
	3. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี	16
	4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	21
3.	วิธีดำเนินการวิจัย	
	การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น	22
	ประชากรและตัวอย่างประชากร	23
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	26
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	27
	การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล	27

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	103
รายการอ้างอิง	124
ภาคผนวก ก	127
ภาคผนวก ข	129
ภาคผนวก ค	131
ภาคผนวก ง	165
ประวัติผู้เขียน	175

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนผู้บริหาร ครูและนักเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากร	24
2	จำนวนและร้อยละของผู้บริหารจำแนกตามสถานภาพ	
3	จำนวนและร้อยละของครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี	
	จำแนกตามสถานภาพ	32
4	จำนวนและร้อยละของนักเรียนจำแนกตามสถานภาพ	34
5	นโยบายในการจัดกิจกรรมเสริ มหลักสูตรดนตรี ตามการรับรู้ของผู้บริ หาร	36
6	การสนับสนุนส่งเสริมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี ตามการรับรู้ ของผู้บริหาร	38
7	การดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีประเภทการพังเพลง	00
	ตามการรับรู้ของครู	47
8	การดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีประเภทการพังเพลงไทย	
	ตามการรับรู้ของครู	48
9	การดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีประเภทการพังเพลง	
	ไทยสากลตามการรับรู้ของครู	49
10	การดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีประเภทการพังเพลงพื้นเมือง	1
	ตามการรับรู้ของครู	50
11	การดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีประเภทการพังเพลง	
	นานาซาติตามการรับรู้ของครู	51
12	การดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีประเภทการร้องเพลง	
	ตามการรับรู้ของครู	52
13	การดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี ประเภทการร้องเพลงไทย	
	ตามการรับรู้ของครู	53
14	การดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีประเภทการร้องเพลงไทย	
	สากลตามการรับรู้ของครู	54

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที		หน้
15	การดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีประเภทการร้องเพลง	
	พื้นเมืองตามการรับรู้ของครู	- 55
16	การดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีประเภทการร้องเพลง	
	นานาชาติตามการรับรู้	56
17	การดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีประเภทกาลล่นดนตรี	
	ตามกาวรับรู้ของครู	57
18	การดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี ประเภทการเล่น	
	ดนตรีไทยตามการรับรู้ของครู	58
19	การดำเนินการจัดกิจกรรมเสริ มหลักสูตรดนตรี ประเภทการเล่น	
	ดนตรีสากลตามการรับรู้ของครู	60
20	การดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี ประเภทการเล่น	
	ดนตรีพื้นเมืองตามการรับรู้ของครู	61
21	การดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีประเภทการ	
	สร้างสรรค์ทางดนตรี ตามการรับรู้ของครู	62
22	การดำเนินการจัดกิจกรรมเสริ มหลักสูตรดนตรี ประเภทการอ่าน	
	สัญลักษณ์ทางคนตรี ตามการรับรู้ของครู	63
23	การดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีประเภทกานคลื่อนไหว	
	ร่างกายประกอบดนตรีตามการรับรู้ของครู	64
24	การดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีด้านการเตรียมการ	
	ตามการรับรู้ของครู	65
25	การดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีด้านวัตถุประสงค์	
	ตามการรับรู้ของครู	67
26	การดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีด้านวัสดุอุปกรณ์	
	ตามการรับรู้ของครู	71

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
27	การดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีด้านวิทยากร	
	ตามการรับรู้ของครู	. 72
28	การดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีตามการรับรู้ของ	
	ନ୍ଦୁ:	73
29	การดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีด้านการประเมินผล	
	ตามการรับรู้ของครู	77
30	การดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีด้านประโยชน์	
	ที่ได้รับจากกิจกรรมตามการรับรู้ของครู	79
31	การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี ตามการรับรู้ของนักเรียน	83
32	ปัญหาในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี ตามการรับรู้ของครู	89
33	จำนวนและร้อยละของครูจำแนกตามข้อเสนอแนะในการจัด	
	กิจกรรมเสริมหลักสตรดนตรี	93